

ERDÉLYI HÍRADÓ

Szerdán, Augustus' 27-edikén, 1828

Nagybritannia — Frantziaország — Austria — A' Hartz' Mezejéről
Jóniai-Szigetek — Törökország — Erdélyország

Nagybritannia

London, júl. 31. — Buenos-Ayresből, máj. 9-edikéig, Rióból pedig jún. 4-edikéig szülő tudósítások jöttek, melyek azt hozzák, hogy a' békességen foljvást dolgoznak ugyan; de az alkudozásokból semmi kimenetel nem láttzik következeni.

A' Times azt mondja: "A' frantzia hadi-szállítvány Móreába szembátalmást eltávozik a' júl. 6-odikai Kötéstől, ha ez azt állította, hogy azt nem erővel kellene végre-hajtani; ha pedig erőnek kell lenni egyik végre-hajtó eszköznek, — minek pütyeregtek a' navarini ütközetben? A' frantzia liberalis párt 's e' szerént, a' Ministerium' nagyobb része is, egyenesen úgy nézik az anglus Kabinétot, mint a' mely a' júl. 6-odikai Kötéstől eltávozott, és Frantzia - 's Muszkaország' magaviseleteivel meg nem elégedett, kik Görögországot Anglia' akaratja nélkül akarják felszabadítani, melyet ez már nem gátolhat többé meg."

A' Courier, júl. 31-edikén ezt írja: "Egynehány Journal azt kérdi, — azon esetben, ha D. Miguel Madeira' berekesztését kihirdeti, vajon tiszteletben tartjuk-e mi ezt az elzárást? Hogy az oporói berekesztést tiszteletben tartottuk, ez abból lett, mert egy olyan Hertzeg rendelte; a' kit, mint Igazgató Htget megismertek. De ha ő, mint Király parantsol olyan rendszabást Madeira ellen;

mi ára semmit-se fogunk ügyelni; mert Miguel Királyt, nem esmerünk meg. — Portugall' egyedülvaló Királya, D. Pedro, a' Braganza - Haz' feje, és az angl. Király' beszéde eléggé megmutattja, hogy a' mi országglószékünk, legkissebbé sem vigyáz azon végzésekre, melyeket D. Miguel' részéről parantsolnak vagy ki-írdetnek.

Bloomfield Doctor, a' chesteri Püspök, londoni Püspökké, a' londoni Püspök Howley Doctor pedig, canterbury-i Érsekké fogna lenni.

Frantziaország

Páris, júl. 29. — A' mi' közönségünk' figyelme két dologgal bajmóldik a' Villele' megböldögült Ministerium-ával és a' portugalli újj Király' Fejedelmiszékbe-hágásával. Az elsőről azt hiszik, hogy lett-dolgok' fel-nem hordhátása miatt, felszabadítja a' törvényszék azt a' "szánakozásra méltó" kormányozást. A' portugalli izé Nbra-kapásáról nem jövendölnek annyira kedvezőleg, nem tekintik az ő' győzödelmét erős labon állónak. Azt mondják, hogy az a' hideg-vérűség, a' mint az anglus Ministerium a' Don Pedro' vagy az ő' leánya' dolgát nézi, még, nem bizonyosság, hogy Anglia, mely nyilvánosságos nagy betset tulajdonit a' Kötések' megtartásának, ne indulhatna meg végre, Portugall' politikai állapotjának mástermetet' 's olyan charactert adni, a' milyet a' Bra-

ganza Ház' Feje, leányának követelhet. Az Aberdeen Lord' kinyilatkozása, hogy Anglia nem avatkozna Portugall' belső ügyebajába, hogy az, csak a' Braganza Ház' törvényes jussa' védelmére kötelezte-le magát, a' leg hatalmasabb kihívatása Angliának, hogy D. Miguel, ki e' 's ezt követte-el, és a' familiai frigyét, mely csak egyedülvaló eszköze annak, hogy ő a' Braganza Házhoz tartozott (mert az uralkodó Házak' oldal-líneái nem tartoznak az Uralkodó Házhoz, mindaddig, míg az Uralkodó líneában csak egy van törvényes tag), elszaggatta, magát nem csak kitaszította a' királyi familia' köréből, hanem még egy Portugallus' minden jussától is megfosztotta, és a' portugalli fejedelemszékhez éppen oly' idegenné tette, mint a' millyenné egy buonaparte-féle Printz lett. Portugalliából kiiktassa, mihelyt ezt a' VI-odik Joao' törvényes örökösse kívánja. Ha még annál finomabb fogásokat hordanak is fel a' D. Miguel' magaviselete' szépítésére, mindazoknak, azon értelmeknél-fogva, — ha ugyan valaha Joao Király igasságos Monárcha volt, — vissza kell a' magok' semmiségebe esni, 's minden Kabinetok' köteleességévé tenni, hogy a' törvényesség' principiumai saját tiszta-ágokban tartassanak, hogy minden megeshető majmolást el lehetesen kerülni; valamint a' D. Pedro Tsászár' meghatalmasítottaihoz, kik Urok' 's ennek örökösai' jussait törekednek védelmezni, egy-akarattal hozzájok állani, és nem csak helybe-hagyni az ő' törekedéseiket, hanem azokban részesülni is, és azon iparkodni, hogy az igasság ismét felálljon Portugalliában. — Nagy dolgot emlegetnek, hogy ezen pillanatban a' volna az elsőbb zöld-asztalokon, hogy D. Pedrot rá-vegyék, a' portugalli korona' igasságos örökösse Maria da Glo-

ria' Lissabonba-küldésére, nagy rangu emberekből álló Junta' társaságában, nem hogy magát mint menyasszony, Jegyese' karjai közé vesse, hanem, saját jussait a' portugallus koronához talpra állítani. Egyszermind, felidézne D. Pedro Tsászár az angl. Ministeriumot, örökösse' megjelenésének Európában olyan fontosságot szerezni, a' millyet-csak az Ő és Anglia között fenn-álló Kötések kívánhatnak. Ha Anglia ezen felidezésre bedugná füleit, és megtagadná kötelesegeit: úgy, a' Junta a' hűségébe ajánlott királyi Leánnyal, gyámoltalanul szállana-ki a' portugallus földre, 's akkor tettzene osztán ki, mennyire terjedne-ki a' D. Miguel' felvett ösvénye, vagy, minémü hajlandóság lakik még benne.

A' Messager des Chambres miként hánnya a' borsót falra, lássuk. Azon szütyongatván Kollégáit, hogy a' touloni hadi-szállítvány' szándékát előre kidobogatták, hogy ez által a' telhetetlen újjaság-kivánságúak, úgymond, mulattságot szerezzenek, holott az efféle nyilvánosságot, igasság szerént, el kellene egy kon-titúziós országlómódnál kerülni. Esmérünk mi, úgymond, egy országot, a' hol a' Híradók, akarmilyen hajlandóság lelkesítse azokat, törvényé teszik magoknak azt, hogy az ő' külsöket illető szándékjokról lelkiesmérési halgatással vannak. Nem hibázik az ő' politikájok abban, hogy néha a' legbizonytalanabb hír is figyelmet szerezhet a' szándékuak. — Ezt a' bölts magatartóztatást az igazi hazaszeretet parantsolja. Reményljük, a' mi' Journálaink, által fogják látni, hogy a' halgatásban is fekszik hazaszeretet.

Loulé Marquis és Marquisné (a' D. Pedro' és Miguei' húgok) Parisból ismét Londonba mentek.

A' Moniteurben aug. 5-ödikén e' van: "Őfge, első kegyelmeihez, mellye-

ket a' navarini ütközet' alkalmával megmutatott volt, újjakat töldött mostanában. Chabrol Gróf, az elébbi tengeri Minister, csak a' megvilágosításokat és a' listát várta, mellyek azolta a' Ministeriumhoz megérkeztek, és a' Királynak újabb kegyelem-ajándékait várják. Hyde de Neuville Úr, a' mostani tengeri Minister, már most egészen lefizette ezt az adósságot. Ugyanakkor, tudósítást adott be Öfgének a' karabusai dologról (Candia—kréta' — nyugoti szegletén, a' volt piratak' fészke,) és Öfge, ki nem múlt-élet semmi alkalmat az érdem' megjutalmaztatásában és az engedelmesség' felbiztatásában, a' maga' tengeri Ministere' javallására, a' hónap' 5-adikai Ordonance által, számos elő-léptetéseket 's vitézi Rend' ajándékozásokat vitetett-végbe."

Páris, aug. 5. — Toulonból írják júl. 27-edikén: "Azt beszéllek, hogy Iphigenia fregatte, mely ezen órában az itteni kikötőben quarantaine-ben fekszik, azt a' tudósítást hozta, hogy Ibrahim Basa, a' londoni Kötés által szövetség-re lépett 5 Hatalom' felidézésére, fejtegetvén, végre, rá-állott a' Moreábólvaló kiköltözésre. Azt is mondja, hogy az alá-írása után mindjárt az ez eránt írt akunak, a' Nagyúrtól Fermant vett, melyben ez ötet Morea' Basájának teszi: — mindazáltal Ibrahim azt ígérte, hogy a' megírt leköteleztetésének megfelel. Bizonyíthatja ezt a' repdeső hírt az, hogy 25-ölikén parantsolat jött ide egy estafette által, hogy 15-20 ezerből álló hadi-szállítványhoz szükséges holmikak készen tartsanak, mivel' a' hadi-szállítványnak egy része, aug. 15-ödikén, a' többije 25-ödikén, hajókra fog szállani. — (Ez, semmi erősség az Iphigenia' hírhozására, mely kétségkívül a' görög vizekről jött — se napszám, se hely, a' honnan jött, 's a' mikor az egyesség

megesett, nints elő-adva; a' készülő parantsolat pedig, kétségkívül Párisból ment; még akkor, Maison Gen. sem volt Toulonban)

Merkúr, angl.gőzhajó, mellyen Blakier Úr van, bement Havre-be eleséget, köszönet és orvosi szereket felszedni. A' vám Fő-Tiszte, tudtára adta neki, hogy a' tengeri Minister' parantsolatjára, a' Merkúr minden frantzia kikötőben szabad a' tonna-pérez-fizetéstől. Marseille-ben megyen ő, a' mint mondják azért hogy Cochrane Lordot felvévén, Görögországba vigye. Ezen gőzhajó' építése minéműségét igen dűsérlik.

Páris, aug. 4. — Azt erőssítik, de nem igen hihető, hogy a' touloni hadi-szállítvány' második szokasszát anglushajók fognak megtenni; és hogy már rendelést is tett volna az Admiralitas az adriatik tengeren tartózkodó anglus hadihajókhoz, a' Toulonba-menetelre, hogy ott frantzia katonasággal rakodjanak. Ha hát, tsakugyan egyesség szerént eszmeg ez a' hadi-szállítvány, a' mint láttzik; meg lehet még úgy egyszer látni a' két nemzet' hajózáslóját együtt, kik anynyi ideig farkas-szemmel néztek egymásra. Londoni magános levelek még ma is mondják, hogy Nagybritannia' első familiájának a' fiai, azon kéri IV-edik Györgyöt, hogy engedné-meg nekik a' szolgálatot, mint önkénteseknek, Maison Gen. alatt. Mindaz, a' mi a' két legpalléroztabb nemzet' egymáshoz közelítését ezközlí 's az egymás-elleni vadvétekedést eloszlattja, nem lehet hogy a' szabadság' barátjainak kedvet ne szerezzen.

Nem egy párisi Híradó mondja a' mi itt következik: "Azt erőssítik, hogy a' moreai hadi-szállítván, nem csak katonai volna, hanem, a' tudományokra és szépmesterségekre is volna a' planumban tekintet. Egy nagy Mesterekből és Tudósokból

álló Biztosságot, valamint az egyiptomi hadi-szállítványnál, a' Gen. Stábhoz azon rendeléssel adtak, hogy Görögországban nyomozódjanak, emlékeket, mellyek a' Törökök' vandalismusát elkerülték volna, nyomozzanak ki, és mindenütt próbáljanak ásásokat tenni, a' hol azt nem próbálták. Minden onnan származható eszközök és dolgok nagy gondal gyűjtögetessenek egybe, hogy azokból egy nagy Munka készíttessen. Egy ez, — Páriset Doctor, az egészség-Biztosság' Elölülője, kit, az országlószék oly' szándékkal küld Egyiptomba és Keletre (Levante), hogy a' pestist tanulja és próbákat tegyen, áru-portékákat, mellyekbe pestis-ragadványt tettek (keresztül járatlak azzal), ezen ragadványtól, chlorur, oxidum, sodium és mész által, azon ragadványtól megszabadítani, júl. 27-edikén érkezett meg Marseille-be, utazó társaival együtt. Tsak a' még hátralévő kolégáit várja; 's azonnal hajóra szállanak.

Beaujon Úr földbirtokos az Orne Départementben, megmutatta egy értekezésében, mellyet a' tudományok' Akadémiájában, júl. 21-edikén olvastak el, hogy ebben a' foljő esztendőben alkalmasint fognak készíteni 5—6 millió kilogramme tehénrépa-tzükrot. Egy mustra-arendát javall ó, melyben Párishez közel, az egész mesterséget tanítanak. Lehetne azután 10 esztendő alatt, 150 ezer Hectar földből, tehénrépával beültetve, 100 millió kilogramme tzükrot, a' mennyi Frantziaországnak esztendő alatt szükséges készíteni; 's így, a' maga' fölén 200 millió frankot érő új gazdaságot állitana fel.

Austria

Júl. 27-edikén adott utolsó (rigorosum) Exament a' Reichstadti Hcz. Badenben, tudomány a' minden ágaiból, Tsászár és Tsászárné ŐFgeek 's édes anyja

előtt, minden halgatók' nagy megedésekre. Mondják azt is, hogy ŐFge megígérte neki, hogy esztendő elfoljása alatt, a' katonai életre fogna szenteltetni, 's hogy ő azon rendkívül örült.

A' Vajdaságokból igen lazzasztó tudósítások jönnek az uralkodó pestis-felől; úgy hogy talán 3-adik pestis-cordont is kell felállítani ellene.

A' Hartz' Mezejéről.

Erdélyből írtak júl. 31-edikén egy külső országi Híradónak, hogy Sumla, maga, a' Muszkák' kezekbe esett volna azon hónap' 21 és 22-dike között. Ambar, úgymond az a' német Zeitung, ezen fontos esetről még eddig semmi hiteles hivatali tudósítás nem jött, úgy-láttzik még is hogy el lehet hinni, mert sok-felől és jó kezezből került az. Mi, úgy tartjuk hogy ez sült hazugság: mert a' Muszkák, tsak, nem ezer lelkiük, hogy oda éréssek után 24 órával már oly' tsudát tettek volna. Ez a' szöhajtas az, a' mit mi már régen említettünk, illendő petsét alatt.

Júl. 21-edikéig, a' muszka hadseregben esett dolog. — A' Tsászár' fő-szállása és a' második hadsereg, mely a' Basardsiki tábornak júl. 15-ödikén hagyta el, indult Usenkának, 16-odikán Koslidsaban, 17-edikén Turk-Arnaut-Larában, 18-adikán Jenibasaban volt. Az ellenség, útuinkban, tsak apró csoportonként mutatta magát, elő-gárdáink' csoportjai sorra verték vissza azokat, kik egymás után minden állásokat elhagyván, azokat mi foglaltuk el. A' két gyalogsereg, mellyek a' fő-szállással egyenlő mérséklettel (en echeions) mendégéltek, akadály nélkül mentek-be, 18-adikán, Jenibasarba. Ezen sereg' egy részét, Benkendorf Gen.-Adjutans alatt, Paravadinak indították; mellyet ő, ugyan azon nap' elfoglalt. Valami 100 Török volt ott, kik a' hegyekbe vették magokat.

— A' Suchtelen Gróf Gen. Adjut. osztálja, Várnába érkezvén 14-edikén, elfoglalta annak környékét és kerteit, erős ellentállás után. Földvárba ásta itt magát a' Gen., hogy a' nálla sokkal erősebb ellenséget tartóztathassa. A' következés, helybe-hagyta ezt az elő-vígyázatot; mert másnap egy sereg segítséget kapott a' város Burgasból*) egynehány ezer kitanult gyalogságot és egy sereg lovasságot. Ezeket Suchtelen Gróf nem akadályoztatta meg, mint a' tudósítás mondja, mert ő Várnán északról, a' földön volt, Várna' déli oldalát pedig a' liman-foljóz' széles torka mossa, mellyen a' Muszkák nem mentek által, hogy a' jövő segedelmet vissza verték volna. Azon egész nap, kétségkívül tudván a' várvéd, hogy segítséget kap, szakadatlanul ütött az ki, mely nekünk sok dolgot okozott. Azonban, sok terhes szekereket és terhordó állatokat (ezeknek, öszvéreknek kell lenniük) küldött ki a' várból, által a' Limán, mellyek Burgasnak indultak. — Azon gyakori kiütésben sok népet vesztett az ellenség: a' mi' részünkről, megholt és megsebesedett, 4 Al-Tiszt és 85**) Tiszt és közember. Kuprianoff Gen.-Májer is 2 könnyű sebet kapott a' kertek' elfoglalásánál. — A' hónap' 18-adikán egyesült Suchtelen Gróffal Usakoff Gen.-Helytartó, Mangaliából jövé a' 7-edik gyalogosztály' 2-odik brigádjával. — A' 6-odik gyalog-

sereg nagy előmenetellel dolgozott. Észrevéven Geismar Gen, Kis-Olahországban (fő-város Krajowa) hogy az ellenség, 10 ezer ember, sok ágyúval, Widindből ágyús ladikkal is segítettve, őtet meg akarja támodni, ámbar Geismár Gen. kevés néppel volt, eleit vette a' megtámodtatásnak, és egy tüzes tsata után, mellyben az ellenség 400 holtat hagyott a' síkon, Emir Agával együtt, vissza verte azt. A' Muszkáknak egy híjjok sints, talán inculpata tetéla alatt vannak, vagy spiritussok van. — A' hónap' 20-adikán Sumla-felé indult a' 5-adik és 7-edik gyalog-sereg (corpus) a' fő-szállással együtt. A' 5-adik, egyenes húzomban ment, a' 7-edik pedig mellyenél az Öfge' Gen. Stábja' feje (Diebits Gen.) volt, balra fordult, a' konst.polji úton (mely Paravadi mellett megyen-el); a' Syssoieff Gen.-Májer' szakassza (detachment), a' rustsuki és silitriai útra ügyelnek, azaz, jobbra, a' Dunafelé. — Az ellenség, mely tsaknem ellent-állás nélkül húzódott vissza, a' Sumlai tetőn megállapodott; megrakta ezt a' jó állást számos lovasokkal, 10000 emberrel, s ágyúkkal. — A' 7-edik sereg, mely az ellenség' jobb horpaszát (flanke) megkerülte, össze-ért ennek elő-gardájával s viaskodtak: a' mi' gyalog-águnk' vitessége s ágyúink' hatós ereje elnyomta az ellenséget s kikényszerítette állásából. A' 5-adik sereg, mely középen dolgozott, által ment a' Pravoda kis foljóján, s egyszersmind, neki az ellenségnek, s felforgatta. A' mi' jobb horpaszunkon, vissza vert a' mi' 5-adik húszer-osztájunk az első lovas vadász-regementből segítettvén, egy török-megtámodást. Ez a' sok kedvetlen dulakodás kényszerítette az ellenséget a' Sumlai falak alá, minekutánna sok kárt vallott volna. Még akkor nap' este elfoglalta a' 5-adik és 7-edik

*) Ez a' tengerparti vár, Ruméliában (Romániában) annyira van Bulgária' határához, mint Várna Bulgáriában a' rumeliai határszél-hez, a' kettő egymáshoz 10-12 mérföld. Nints Konst.poljig több vár a' parton. Várnához nints tovább Konst.polj 4 napi járó földnél, földön.

**) Ez a' 85-öt lehetetlen érteni. Az odessai Tournálból így adá-elő a' Beob. a' 955-ödik lapján.

sereg az ellenség' minden előbbi állását, bal horpaszával a' Sumlaból Konst. poljba, Karnabadon általmező úton. A' mi vesztségünk igen tsekélség; hanem, igen sajnáljuk a' vitéz Reade Obester' Öfge' Adjr'ánsa' halálát; ki azon pillanatban, midőn az ágyú-padot az ellenség' jobb horpasa ellen, tsudálkozásra méltó vitésséggel felágyúztatta, egy ágyúgőjőbis meljbe-lőtt. Ámbár a' forróság rettenetes (45 gradus), még is a' katonaság példás rendel és éppenséggel vitt végbe minden mozdulást.

Elfoglalta tehát a' 5-adik és 7-edik sereg Sumla' dombjait, és kivált' a' bal horpasa, az ellenség' szemeláttára; s ellent-állás nélkül vissza vonúlt a' város' fala alá, tsak egy kevés lovasságot hagyott az erősségek előtt; mi felsántzoltuk állásunkat redoutokkal, hogy a' várost annál-jobbán bekeríthessük. Ámbár a' forróság 45 gradusra lépett, még is jó kedvel állottak ki embereink, s folytatták a' szükséges munkákat egész buzgósággal, mely a' muszka katonának mindig tulajdona volt. A' betegek' száma nemszaporodik. — Roth Gen. mára gondolta hogy Silistriát körül-veszi. — Júl 21-edikéig tehát sok erős vár maradt még, mellyekkel, lessz dolga a' Muszkanak, talán késő őszig is, hogy a' Balkánon innen tsendesen alhasson. — Rassova, Silistria, (Giurgewo innen a' Dunán), Várna, Sumla, Widdin, Oresa, Nicopoli, Sitow' sat. — kettején kívül, ezek még, mind a' Dunán vannak.

A' Journál d' Odesa írja júl. 26-od'kán: "Tegnap' vettünk tudósítást Greig Admiral Öxjától, a' fekete tengeri hajósereg' Vezéréből. Júl. 20-adikán meglattzott Sebastopoljhoz, a' hol a' betegeket és sebesekeket kirakta: 21-edikén egész hajóseregével a' fekete tenger' nyugoti partjaihoz indult. — Az utóbbi napok-

ban mintegy 40 hajó ment innen elésséggel a' hadsereghez, Kavárnába (Várnau innen, a' földtsúton). Egynehány más hajó, mellyek ugyan-afféle teherrel mentek volt Kostendsébe (Hirsova' és Rassova' fele-útjával által-ellenben), már vissza érkeztek Odessába.

A' Beobachterben, szóról-szóra az az odessai tudósítás van a' 957-edik lapon, a' mi a' 955-ödikén, — interdum bonus dormitat Homerus.

A' tudvalévő Falából (Oláhor-szágból) aug. 20-adikán. —

A' muszka tábornál tartózkodván, szeméjesejje en voltam Ibraila' ostromlásánál. Bámulás fogott-el, midőn hallám hogy széltére beszéllek, mintha ezt a' várat a' Muszka tsak könnyű szerrel veték volna meg, tsaknem minden veszteség nélkül. Hidje el az Úr, hogy a' Törökök álmétkodásra indító vakmerő bátorsággal 's elszánással verekedtek 's védekeztek magokat, mellyet tsak azzal is bizonyíthatok, hogy a' Szultán az ibrailai Basának ezt izente: "Tökéletesen meg vagyok elégedve magad-viseletével, ha még 5 váramat így vesztetem-el mint Ibrailát, bizvást azt mondhatom, hogy — győztem." — A' muszka sergnél, különösen a' gyalogság az, mely magát tüzesen forgatja, állhatatos elszánással halad-elő a' hol lehet; ha pedig nem mehet, legalább, nem hátrál, inkább agyon hagyja magát veretni, mintsem fogságba essen. A' Töröknel, az ágyúzó sereg igen erős 's ment olyan tökéletességre, melynél jobbal semmi európai nemzet nem ditsekedhetik (?) — A' Törökök, a' Balkán-felé 's ezen keresztül, minden szorossokat és ösvényeket elzártak, egyedül-tsak az országút szabad; de ez, egész' végig, kétfelől, tömötten el van állva, sántzokkal és földalatti házakkal, rettentő számú pattan-

tyúsokkal, ágyúkkal; és ha a' Muszka eddig eljőn is, itt, lehetetlennek képzelem hogy által sciálhasson. — Nikopolinál, hol az Olt a' Dunába ömlik, egyenlány százezerből álló török tsapat által-ütött Oláhországba, oly' szándékkal, hogy pusztítottson. Szavát állotta, pusztított úgy, hogy még a' lovak is megsirattják; elől-hátul mindent egyre rontott, felpersejt, sok falut elégetett, minden takarmányt, 100 kazal szénánál többet, porrá égetett, a' mit a' muszka sereg' számára takartak. A' lakosokat, kik idejében el nem szaladhattak, össze darabolta, agyba-főbe verte: 's midőn mindent takarékoson elpusztított, magát szerentsésen vissza húzta.

Legújabb Hírek.

Híre volt, mint már másszor is írtuk, hogy a' Muszkák Sumlát megvették volna. Ho—hó! Vitézek, hátra van még a' salakja; a' lessz a' nyertes, a' ki azt meg nem issza. Hat már most valjon mit fognak hírelni, mikor Paravadi és Jenebazar között, két-ízben, úgy megvették őket a' Törökök, hogy többben vesztek-el 10 ezernél. (Ez, hihető, ismét a' Beurathi Zeitungbavaló); tehát áról szó siuts, hogy Sumlát megvették volna.

Most már, a' Muszkákra került a' sor hogy magokat óltalmazzák. Jenibazárnál erőssen elsántolták magokat; mert rettegnek, hogy a' Törökök minden órán megtámadják őket és azon a' vidéken egészen semmivé lesznek. Miklós Tsászárnak—sem tettzik a' komédia, mert vissza vette úttját, Odessába. — Sumla' óltalmára, több ment 70—80 ezer Török-nél. Szörnyű Törökség gyűlt össze. Á'siából, Albaniából több takarodott-fel Bulgária-felé 2—300 ezernél (Ide illik a' temérdek ho—hó). — A' Sultán maga, most ezen pillanatban, Adrianápoljban

vagyon. — A' közép-tengerről teljességgel nem mehetnek segítségül a' muszka hajók: mert az Anglus és Frantzia nem engedik. (Ez igen korai beszéd.) — Többet is írhatnak még; de már azt, tudom, elmellőznék az Urak. — Ezek közt sok nem várt hír van; de olyan is van a' mellyet előre képzeltünk: mert tsakugyan igaz az, hogy a' Török—sem karórépa, kivált' Mahmud alatt.

Jóniai Szigetek.

Corfuból írják, júl. 20—adikán, hogy azon nap' indultak-el onnan, esteli 5 óra-tájban, az ott fekütt liniahajók Ásia és Conquerant, Codrington és Rigny Admirálokkal, Alcyon frantzia brigg, és az ángl. 2 kutter, Hind és Racer, és mentek dél-felé a' navarini vizekre. A' frantzia fragette, Syrene, Robert Kap., azon éjjel ugyanoda ment. A' váratlan hirtelen elmenetele a' 2 Admiráluak, sokféle találgatásokra adott okot. — Meg kell jegyezni, hogy a' Racer júl. 10—edikén érkezett—meg Máltából és Navarinból 8 és 5 nap alatt, 's Codrington Admirálnak hivatali leveleket hozott. — Ugyan-onnan jelentik, 26—odikán, hogy Codr. és Rigny Vice—Admirálok, tegnapelőtt reggel érkeztek—meg, a' zántei hajótanyára. Ugyanakkor érkezett oda a' Yarborough Lord' Yacht—ja, Falcon is. A' muszka admiral hajó, Azoff, Heyden Gróf V. Admirállal és Görögország' Elölülőjével, 16—dikán reggel, Dragomestreből, a' hol Capodistrias Gróf a' görög tábornak látogatta—meg, ismét vissza ment Zántébe, 's másnap' reggel délnek ereszkedett.

Törökország

Júl. 18—adikán egy szerentsetlen történet taláta az Asadii meliött fekvő, III—adik Selim Szultán által felállított puska—gyárat. Egy, az a' felett által menő tsattogós idő alatt ára letsapó viláma meggyújtotta azt délutáni 4 óra—

tájban és egy pillantat alatt a' levegőbe lobbant az, számba vehető 700 mására betsült gyűjteménnyel együtt. 180 munkás és őralókból elvesztette 150, kik között a' fabrika' Directorának, Simon Agának a' fija is, az életét. Egy rendkívül ritka eset történt ezen veszedelemben. Egy munkás, egy lóval együtt (hihető, lovon ült), a' fabrika' közepéről, magassan a' levegőbe vetődött, és 500 lépésnyire oda egy szőlő-hegyben, sérelem nélkül esett a' földre. Ambár Asaldli Konst.poljtot tovább fekszik 5 német-mérföldnél; még is az ezen fellobbanás által lett rendülés, a' városban valamint annak környékén, sőt még a' printzek' szigetijén (benn a' marmora tengerben) is nagyon megégett.

Erdélyország

Ucalegon ardet — Muszka, sáska, jég-esső, pestis, vérhas, — Egyiptomnak szinte minden tsapása környékezi szegény Hazánkat. Ma, aug. 25-ödiken sulai-
ablakunk alatt egy hallatlan heterogeen neplség, kitsi-nagy, juh-kolompal, seprűvel, félezővel, kaszavall, kapával, ostorral, keleptzével (tsergetővel), tséppel, lapáttal, vas-gerebjével, pemettel, puskával, tsörgös tsabrákkal, dobbal 's ki tudná még mivel, sietve — sáska-kergetni. Kérdezvén egy Tzigánytól miért nem viszen ő is valami ijjesztő szerszá-

mot? — Itt van Uram egy gonosz eszköz, kézen-fogya mutatván irtóztató feleségére, elvadította ez ordításával a' világ' saskáját is, ha meg-annyi volna, mihelyt ketten össze-veszünk, pedig még ma nem veszekedtünk. — Tegnap fogtak itt meg; a' város' piattzán is, a' sáska avantgárdból egynehányat, már ma többet; de a' mint van, reménylhető, hogy felénk, a' vastaga nem fog jönni. Mihelyt ezen ásiái hivatlan vendégről környületesebb tudósítást vehetünk, elő fogjuk azt adni, hogy a' kitől kitelik, a' más kárán tanulhasson. Maros-Szék' vidékén volna a' sáska-tábor úttja, (hihető, Odessa-felől, a' hol úttját a' tengernek vette ugyan, de megfordulhatott Akerman körül, keletről nyugotra), Szászváros-felé, ha a' szóbeszéd igaz: mert, hivatali tudósítást még eddig nem közlöttek a' Híradóval; holott Magyarország Atyánkfijainak igen jól esne. Az említett ostromló-sereg Torda-felé indult, Feleknek, mely ide tsak 1 óra dél-felé. — A' sok Jég-esső se kímélte hazánkat mindenütt meg. A' többi említett tsapás, Oláhországot vette magának tárgyul; ezért mondánk — Ucalegon ardet. Kolováron, külső-Magyar-úttzán, Mgos. Gr. Bethlen Ádammé Oga' kertjében nyílik most egy igen szép virginiai plánta — Phlox decusata vagy latifolia.

Státuspapírosok Foljamatja

	Ezüstpénzben:			Ezüstpénzben:		
	Béts, aug. 16	18	—	London, 4	5	6
Bank-Oblig. 2 1/2 pC.	45.3/4	45.3/4	—	Consols, 3 pC.	86.7/8	87. —
Pengópénz-Obl. 5 pC.	93.13/16	93.3/4	—	Stocks-Prémie, Sh.	—	—
Roths. 1820, 100 f. CP.	151.3/4	122.1/3	—	Brasíliai Bons	63. —	63. —
Partial. 1821, Ua.	—	122.1/2	—	Buenos-Ayresi	—	—
Bankaktia, 1000f. CP.	1069.1/4	1070.1/2	—	Columbiai	—	24 — 24 —
Páris, Aug. 6	—	7	8	Mexikói	40. —	40. — 40 —
Consols 5 pC.	106. 50	106. 70	106. 75	Portugalli	54.1/2	53.3/8 — 53.3/8
Ugyanaz 3 pC.	72. 45	72. 70	72. 70	Muszkaországi	94.1/2	94.3/4 — 94.3/4
Bank-aktia, 2000 Fr.	—	—	—	Görögországi	18 —	18. — 18. —